

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babe -Bolyai
1.2 Facultatea	Teologie Ortodox
1.3 Departamentul	Teologie Pastoral
1.4 Domeniul de studii	Art
1.5 Ciclul de studii	Licen
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Art Sacr

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Arta Scrisului						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. Univ. Dr. Răzvan Alin Trifa						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. Univ. Dr. Claudia Trif						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	Sumativ	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					Or e
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					6
Pregătirea seminarilor/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					38
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		58			
3.8 Total ore pe semestru		100			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Aptitudini de ordin artistic

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Studentii se vor prezenta la seminariile având la ei toate materialele necesare, solicitate în prealabil de către profesor

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Asimilarea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice Artei Scrisului • Dezvoltarea abilității de execuție grafică specific bizantină, în mai multe tehnici (creion, tempera cu ou) • În alegerea contragerilor întâlnite în scrierea bizantină și posibilitatea executării unor contrageri în cuprinsul înscrisurilor din lucrările personale • Cunoașterea particularităților stilistice și de execuție ale celor mai importante caractere întâlnite în arta bizantină
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Obținerea unor competențe practice, cu aplicabilitate directă în executarea icoanelor și frescelor • Cunoașterea caracterelor slave și grecești

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Să familiarizeze studenții cu în alegerea și executarea grafiei de origine bizantină
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să poată în alege scrierea bizantină și contragerile practicate de aceasta • Să identifice diferențele dintre diferitele tipuri de scriere (vechi românească, slavă și grecească) • Să fie capabili să execute, în creion sau pensul, diferite tipuri de grafie specific bizantină

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Forme de scriere, de la începuturi până în prezent (prezentare generală)	prelegere	1 prelegere
Suporturi și materiale	prelegere	1 prelegere
Apariția și evoluția alfabetului; tipuri de alfabet	prelegere	1 prelegere
Scrierea caligrafică	prelegere	1 prelegere
Apariția tiparului și răspândirea cărților	prelegere	1 prelegere
Scrierea pe teritoriul nostru	prelegere	1 prelegere
Manuscrisele miniaturate (inițiale, vignete, frontispicii, reprezentări figurative)	prelegere	1 prelegere
Tipuri de scriere bizantină: caracterele românești, grecești și slave	prelegere	4 prelegeri
Contragerile în scrierea iconografică bizantină	prelegere	1 prelegere
Contragerile în pictura murală bizantină	prelegere	1 prelegere

Bibliografie

1. Avram, Mircea. *Cartea românească manuscrisă*. Sibiu : Biblioteca "Astra", 1970.
2. Buciumeanu, Dan. *Comori de carte veche românească și străine* : Catalogul colecțiilor speciale ale Bibliotecii I.G. Bibicescu. Craiova : Scrisul Românesc, 1996.
3. Andreescu, Ana. *Arta scrisului* : (Cartea românească în secolele XVI-XVII) : Ilustrații și ornament în cartea românească de până la Vasile Lupu și Matei Basarab. București : Integral, 1997.
4. Costea, Constanța. *Ilustrația de manuscris în mediul cultural religios al mitropolitului Anastasie Crimcoviți. Liturghierul*, în: SCIA-AP, 1996
5. *** *Miniatura și ornamentul manuscriselor din Colecția de Art Medieval Românească*. Vol I. Manuscrise bizantine și grecești medievale târzii, Catalog de: Tugearu, Liana; cuvânt înainte de: Căndea, Virgil. București, Muzeul Național de Artă al României, 1996
6. Droghin, Marc. *Medieval Calligraphy: Its History and Technique*. Dover Publications, 1989.
7. Harris, David. *Art of Calligraphy*. DK Adult, 2005.
8. Iacobescu R. Vasile, Iacobescu V. Vasile. *Tehnica scrierii artistice*. ed. Tehnic, 1989

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Forme de scriere de la începuturi până în prezent	Lucrări practice	2 ore
Tipuri de alfabet	Lucrări practice	4 ore
Scrierea caligrafică	Lucrări practice	4 ore
Scrierea pe teritoriul românesc	Lucrări practice	5 ore
Manuscrisele miniaturate	Lucrări practice	4 ore
Tipuri de scriere bizantină	Lucrări practice	4 ore
Contragerile în scrierea iconografică	Lucrări practice	5 ore
Bibliografie: Cseh, Gusztav – „Scrisul” ed. Dacia, Cluj 1973		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Aspectele studiate în cadrul disciplinei contribuie la dezvoltarea capacității studenților de a scrie corect dar și artistic în icoanele și frescele pe care le vor crea ulterior, răspunzând astfel așteptărilor preoților și credincioșilor, viitorii beneficiari ai activității lor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea scrisului bizantin, în contextul celorlalte tipuri de scriere	Examen scris, cuprinzând unul din subiectele predate, dar și un înscris în care se regăsesc contrageri specifice, pe care studentul să îl înțeleagă și să îl traducă.	50 %
	Posibilitatea de a deosebi caracterele grecești de cele slave și de a înțelege înscrisurile din pictura iconografică și murală		
10.5 Seminar/laborator	Calitatea scrisurilor executate pe diferite suporturi și tehnici, în lucrările din timpul	Notarea portofoliului de lucrări elaborate pe parcursul semestrului.	50 %

	semestrului;		
	Capacitatea de a reda grafic diferențele dintre variatele tipuri de grafie slavă și grecească .		
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea de a executa corect un anumit tip de scriere bizantină . • 			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....